

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 025 181/99-1306
Signatura: vb2as104

Oblastní pracoviště: č.2 Střední Čechy
Okresní pracoviště: Beroun

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Školské zařízení:	Mateřská škola Podluhy č. 89, 268 01 Hořovice
Identifikátor ředitelství:	600 042 448
IZO:	007 510 799
Ředitelka školy:	Ilona Pavlisová
Zřizovatel:	Obec Podluhy
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Beroun, S. K. Neumanna
Termín inspekce:	3. června 1999
Inspektorka:	Dana Sedláčková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení čj. 13/96 ze dne 05. 02. 1996, koncepce školy, plány výchovně-vzdělávací práce, roční plán s přílohami k řídicí a kontrolní činnosti ředitelky, povinná dokumentace, dokumentace k rozpočtu mateřské školy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepce školy je deklarována formou standardních cílů v oblastech výchovně vzdělávací práce školy na léta 1997-2002. Roční plán školy definuje priority zaměřené na pedagogické a organizační úkoly, pedagogické rady, celoroční akce školy, spolupráce s rodiči a oblast materiálně technického zabezpečení. Integrální součástí tohoto plánu jsou organizační pokyny a rámcově vymezená kontrolní činnost ředitelky.

Konkretizace výchovně vzdělávací práce je zajištěna měsíčními plány. Plány jsou zpracovány v obecné rovině, úkoly pro jednotlivé věkové skupiny dětí nejsou v plánech diferencovány. Z hlediska metodické pomoci nekvalifikovaným pracovníkům jsou tyto plány pouze formální a nedostatečně zpracované.

Koncepce školy je jasně stanovena, plánování výchovně vzdělávacího procesu vykazuje nedostatky ve funkčním zpracování.

Úroveň sledované oblasti je průměrná.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Mateřská škola je organizována jako jednotřídní s celodenním provozem. V letošním školním roce je zapsáno k pravidelné docházce 27 dětí ve věku od 3 do 6 resp. 7 let. Školní jídelna s jednou pracovnící je organizačně vedena jako samostatná jednotka, nepodléhá řízení mateřské školy.

Organizační struktura mateřské školy je stanovena jednoznačně, provoz je zajištěn průběžným plněním pracovních povinností všech zaměstnankyň v rámci jejich stanovené pracovní doby a v souladu s jejich pracovním zařazením. Pracovní řád, povinnosti pracovníků a jejich další kompetence byly projednány na provozní poradě, v písemné formě jsou však jen některé zaznamenány ve vnitřním řádu školy. Chybí zde např. důležitá informace o pravidelném (v době od 6,30 - 7,00 hodin), příp. i příležitostném zajišťování výchovně vzdělávací práce nekvalifikovanou pedagogickou pracovnící (školnicí).

Řád mateřské školy obsahuje základní informace pro rodiče, ve formulacích je kladen důraz především na povinnosti rodičů, absentují jejich práva i práva dětí.

Celý systém řízení ředitelky mateřské školy vychází z neformálního přístupu k problematice všech oblastí života mateřské školy, je operativní a ve svém důsledku v praxi účinný.

Organizace chodu mateřské školy a výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Sledovaná oblast má průměrnou úroveň.

2.2 Personální struktura

Výchovně vzdělávací činnost na škole zajišťují dvě pedagogické pracovnice, v případě potřeby školy smluvně provozní pracovnice.

Ředitelkou mateřské školy je paní Ilona Pavlisová, jmenována byla do funkce na základě výsledku konkurzního řízení. Je odborně a pedagogicky způsobilá k vyučování na mateřské škole. V oblasti školního managementu neabsolvovala dosud žádné systematické vzdělávání, svoji odbornost si rozšiřuje příležitostně nabízenými akcemi různých subjektů.

Paní učitelka má odbornou způsobilost k výkonu vychovatelství, pracuje v mateřské škole dočasně, po dobu mateřské dovolené kmenové pedagogické pracovnice.

Úklid školy zajišťuje školnice v pracovním úvazku 0,74.

Školní jídelnu řídí vedoucí stravování, která je zároveň kuchařkou s pracovním úvazkem 0,18 a 0,88.

Interpersonální vztahy na pracovišti jsou klidné se snahou o vstřícnou spolupráci. Kooperace při zajišťování mimořádných situací ve škole je zajištěna a je funkční.

Personální struktura je funkční, umožňuje zajišťování výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy v nezbytném rozsahu. Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků není v současné době optimální.

Úroveň sledované oblasti je průměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost ředitelky je v ročním plánu školy specifikována v návaznosti na koncepční záměry a hlavní úkoly na školní rok. Systém kontrol je promyšleně propracován, obsahuje důležité oblasti činnosti školy a určeny priority kontrol. Orientační časové uspořádání je zpřesňováno v měsíčním rozpracování. Kontrola probíhá systematicky, dílčí výsledky jsou zaznamenávány.

Hospitační činnost ředitelky je pravidelná, záznamy postihují jen částečně kvalitu výkonu, konstatují stav většinou v obecné rovině. Z hlediska metodicko-instrukční pomoci nekvalifikovaným pedagogickým pracovnícům postrádá hlubší odbornou analýzu v oblasti didaktiky a metodiky.

Ohodnocení pracovníků školy má stanovená pravidla ve formě jasně zpracovaných kritérií. Ohodnocení nadtarifními složkami platu jsou diferencované, vycházejí z objektivních podkladů.

Hodnocení dětí je průběžné, kladné slovní hodnocení je citlivě využíváno především k povzbuzení a motivaci dětí.

Hodnocení školy a sebereflexe formou konfrontace stanovených cílů se skutečnou úrovní jejich plnění a hodnocení dětí z hlediska úrovně jejich výsledků a rozvoje osobnosti není prováděno pravidelně a systematicky.

Kontrolní systém je funkční, kontrola je prováděna pravidelně. Dílčí nedostatky jsou v práci s nekvalifikovanými pedagogickými pracovníci.

Úroveň sledované oblasti je spíše nadprůměrná.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní i vnější informační systém je zajišťován tradičními a osvědčenými formami.

Přenos informací *uvnitř školy* je realizován nejúčinněji individuální formou, také společná jednání pedagogických rad a provozních porad poskytují potřebné a aktuální informace k výchovně-vzdělávacímu procesu a provozu školy.

Vnější informační systém směrem k rodičům je zajištěn možnostmi denních aktuálních informací o výsledcích a chování dětí, dílčí výsledky dětí z pracovní a výtvarné výchovy jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vstupním prostoru mateřské školy. Tradičně je využívána prezentace dětí při různých příležitostech a oslavách v mateřské škole nebo na veřejnosti. Při zápisu dětí do mateřské školy je pořádán Den otevřených dveří. Informace trvalého a koncepčního charakteru jsou prezentovány v řádu školy, který však postrádá práva dětí i rodičů.

Zpětnovazební mechanismy např. formou dotazníků nebo ankety pro rodiče škola nevyužívá.

Informační systém a vzájemná spolupráce s ostatními zainteresovanými subjekty (zřizovatel, školský úřad, spádová základní škola) je hodnocena ředitelkou mateřské školy jako bezproblémová.

Informační systém školy je zajištěn na standardní úrovni.

Tato oblast je hodnocena jako průměrná.

5 Vedení povinné dokumentace

Při orientační inspekci byla provedena kontrola povinné dokumentace mateřské školy dle § 45b odst. 1 písm. a, d zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších změn v tomto rozsahu:

- Přehled výchovné práce
- Docházka dětí
- Evidenční listy dětí
- Kniha úrazů
- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol a předškolních zařízení čj.13/96

Kontrolovaná povinná dokumentace mateřské školy je utříděna a přehledně uložena, jsou používány platné tiskopisy a údaje jsou aktualizovány.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena v souladu s výše uvedeným zákonem a na předepsaných nosičích dat. Má dobrou administrativní úroveň.

Tato oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výchovně vzdělávací práce v mateřské škole vychází ze schválených dokumentů tj. Programu výchovné práce pro mateřské školy čj. 33 438/83-201 a jeho rozpracovanou formou - časově tématických plánů pro jednotřídní mateřské školy. Práce podle těchto dokumentů je výběrová, v současné době uvažuje škola o doplnění námětů z dalších projektů (Zdravá MŠ, Jaro, Léto, Podzim, Zima).

Přijatý výchovně-vzdělávací program je v letošním školním roce realizován bez nabídky zájmových a individuálních programů, škola se však snaží podle organizačních možností obohatit program o řadu aktivit, kterých se děti případně se svými rodiči zúčastňují. Programy pro děti se specifickými potřebami a odkladem školní docházky nejsou realizovány cíleně a systematicky.

Výchovně vzdělávací program školy je plněn v souladu se schválenými dokumenty, respektuje koncepční cíle školy.

Sledovaná oblast je hodnocena jako průměrná.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Mateřská škola nemá právní subjektivitu, je organizační jednotkou zřizovatele - obce Podluhy.

Rozpočet zřizovatele

- finanční prostředky na pokrytí neinvestičních výdajů z rozpočtu obce jsou relativně dostačující, umožňují zajištění materiálního vybavení mateřské školy, nezbytné údržby, opravy a výdaje na služby v nezbytném rozsahu.

- k částečné úhradě neinvestičních nákladů mateřské školy slouží i příspěvek od rodičů dětí. Příspěvek je vybírán pouze od rodičů dětí, které jsou k docházce do mateřské školy přihlášeny ze spádových obcí

- nezanedbatelné je posílení rozpočtu sponzorskými dary, které škola svojí iniciativou získala cca v částce 16 000Kč.

Rozpočet školského úřadu

- umožňuje realizovat výchovně vzdělávací program školy za stávajících podmínek na základě úsporných opatření (zkrácené úvazky pracovníků školy vyjma ředitelky školy)
- mzdové krytí umožňuje přidělování i nadtarifních složek platu
- finanční deficit je u školní jídelny - současná situace k posílení rozpočtu bude v nejbližším období podle sdělení ředitelky předmětem společného jednání ŠÚ a zřizovatele
- přidělené finanční prostředky na ONIV jsou čerpány vzhledem ke svému účelu efektivně
- v efektivitě využívání doby přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků byly shledány rezervy: souběžné a neplnohodnotné plnění přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků v době odpoledního odpočinku dětí (dvě pedagogické pracovnice u málopočetné skupiny dětí - překrývání)

Finanční prostředky přidělené mateřské škole zřizovatelem a školským úřadem umožňují realizovat výchovně-vzdělávací program mateřské školy a zajistit provoz, nedostačující je rozpočet školní jídelny. Rezervy byly shledány v efektivitě plnění přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Jednotřídní mateřská škola je umístěna v neúčelové budově zřizovatele. Technický stav budovy je zjevně uspokojivý, průběžně však vyžaduje opravy a údržbu (v současné době je aktuálním požadavkem oprava stěn a schodiště do sklepa), v uplynulém období byla provedena oprava střechy.

Školní zahrada je přímo u mateřské školy, je dostatečně prostorná, vybavena pouze nezbytnými herními doplňky. Negativem je, že většinu prostor zahrady nelze z důvodu neoperativní údržby celoročně využívat (sekání trávy).

Interiér budovy je zadaptován pro potřeby mateřské školy, děti mají k dispozici hernu, třídu, šatnu a sociální zařízení. Pro zaměstnance jsou vyčleněny prostory pro sociální zařízení a šatnu.

Hygienická kapacita je stanovena v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení č.j.13/96 na 25 dětí. Ve vztahu k počtu zapsaných dětí v letošním školním roce (27 zapsaných dětí) je stanovena hygienická kapacita překročena. Při přijímání dětí do mateřské školy tak došlo k porušení § 3 odst. 4 písm. b vyhlášky č. 35/1992 Sb. o mateřských školách (viz protokol o kontrole č.j. 025 187/99-1306)

Vybavení nábytkem s úložnými prostory je průměrné, nábytek je opotřebovaný, ale funkční. Univerzální velikost stolků a židliček pro děti neodpovídá vždy antropometrickým požadavkům pro děti různých věkových kategorií (děti 3-7leté). Hrací koutky jsou vytvořeny, jejich vybavení ale postrádá větší nápaditost a není zárukou pestrého obohacování tvořivých her. Množství hraček a pomůcek je vzhledem k průměrně docházejícímu počtu dětí zajištěn v dostatečném množství, chybí však stálý prostor k různým pracovním nebo výtvarným činnostem s možností operativního zacházení s materiálem nebo náradím a většími možnostmi přetváření prostředí podle momentálních potřeb dětí.

Základní audiovizuální technika je v mateřské škole k dispozici, využívána je podle potřeb učitelek.

Učitelská i dětská knihovna je postupně podle finančních možností doplňována novými kvalitními publikacemi. V praxi jsou využívány.

Negativem je skutečnost, že děti nejsou důsledně vedeny k uspořádání hraček, pomůcek a ostatního materiálu, nedbalá péče o hračky a jejich uložení působí na děti nepodnětně a celkově snižuje estetickou hodnotu prostředí.

Materiálně technické podmínky mateřské školy vykazují citelně slabá místa, kterým je nutno věnovat zvýšenou pozornost.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Uspořádání činností dětí v mateřské škole je vymezeno režimem dne, který teoreticky zohledňuje psychohygienické potřeby dětí předškolního věku. Stanoveny jsou intervaly jednotlivých činností, intervaly mezi stravováním, doby pobytu venku a pasivního odpočinku dětí na lehátku.

Z hlediska předcházení nepřiměřené psychické zátěže dětí je nutné zajistit důslednou diferenci nároků na jednotlivé děti, respektovat jejich schopnosti a specifické potřeby, jenž nebylo v době výkonu školní inspekce důsledně respektováno. Frontální řízenou činností nebyly zcela respektovány požadavky duševní hygieny, psychické a fyziologické zvláštnosti jednotlivých věkových kategorií dětí předškolního věku nebo jejich schopnosti.

Pracovní prostředí je pro děti většinou vyhovující z hlediska funkčnosti a vybavení (s výjimkou výše uvedených skutečností v bodě 8 inspekční zprávy). Světelné a tepelné podmínky jsou příznivé, pravidelné větrání je zajištěno.

Stravování dětí a zaměstnankyň mateřské školy včetně organizace provozu zajišťuje podle sdělení ředitelky a orientačního zjištění při inspekci velmi kvalitně a spolehlivě, zodpovědně a s láskou jedna pracovní síla (viz bod 2.2 inspekční zprávy). Pitný režim není ve třídě předem zajištěn, ale podle přání dětí je možno tekutiny během dne operativně podávat.

Soulad pedagogických a provozních pracovníků v požadavcích kladených na děti (např. během stolování, sebeobsluhy v šatně i hygieně) vytvářejí dobré podmínky pro zvládnutí potřebných stereotypů společenského chování a jednání dětí.

Psychohygienické podmínky mateřské školy jsou zajištěny na průměrné úrovni, dílčí nedostatky byly shledány v jejich zajišťování a dodržování v oblasti výchovné vzdělávacího procesu.

10 Hodnocení personálních podmínek

Ze dvou resp. tří pedagogických pracovníků školy pouze jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu zařízení. Jedna vyučující nedosáhla požadovaného stupně vzdělání a jedna nemá způsobilost pro vyučování na mateřské škole.

Kolektiv pedagogických pracovníků školy není v tomto složení stabilní. Ve školním roce 1999/2000 se předpokládá návrat kvalifikované paní učitelky z mateřské dovolené.

Personální podmínky mateřské školy jsou v letošním školním roce z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a uplatňování progresivních tendencí a funkce předškolního vzdělávání spíše podprůměrné.

11 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program je vymezen rámcově v měsíčních plánech, které v obecné formě korespondují s doporučenými dokumenty MŠMT (viz bod 6 inspekční zprávy).

Z obsahové i formální analýzy vyplývá, že plány výchovně-vzdělávací práce jsou plněny klasickou formou, s preferovanou orientací na vědomostní základ učiva ve tradiční schématické podobě. Konkrétní obsah činností je přizpůsobován aktuálním podmínkám a událostem, zpracovávány jsou na jeden měsíc.

Kontrolou dokumentace, porovnáním reálných výchovně vzdělávacích celků, výsledků zjištěných skutečností z hospitací s výše uvedenými dokumenty nebyl zjištěn zásadní rozpor, nedostatky jsou v diferenciaci náročnosti úkolů pro jednotlivé věkové kategorie dětí nebo jejich schopnosti.

Výchovně vzdělávací program školy je obsahově realizován v rámci stanovených hlavních úkolů školy, v rozsahu obecně platných časově tematických plánů.

Sledovaná oblast je hodnocena jako průměrná.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Při orientační inspekci byla provedena hospitace u dvou nekvalifikovaných pedagogických pracovníků v průběhu dne. Sledovány byly základní faktory výchovně - vzdělávacího procesu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu inklinují učitelky k frontálnímu předávání informací s převahou hotových poznatků. Diferencování úkolů a obsahů činností vzhledem k věku dětí a jejich individuálním potřebám není v plánech ani záznamech v přehledu výchovné práce zřejmé. Metody experimentování, analyticko-syntetické činnosti, činnosti realizované individuálně v přirozených situacích a diferencované podle dosažené úrovně schopností dětí se zachováním optimální zátěže a přiměřených nároků jsou využívány minimálně. Rezervy v účinném využití metody pozorování byly i při pobytu venku.

Na základě zjištěných skutečností ve sledovaných činnostech v průběhu dne, realizovaných nekvalifikovanými pedagogickými pracovníky v režimových a organizačních celcích hodnotím pedagogickou činnost z metodického a didaktického hlediska jako spíše podprůměrnou.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Děti vnímají a zvládají vědomosti především pamětně a zprostředkovaně, rozvoj jejich dovednostních kompetencí je většinou omezen konkrétním obsahem otázek, které jsou preferovány vyučující, což se dále projevuje i v dalším strukturování jejich myšlení. Do výsledků se výrazně promítají intelektové a osobnostní kvality dětí, ale i tytéž kvality učitelky, její pedagogická role a osobnostní kompetence.

Průběžné hodnocení dětí z hlediska výsledků činností a rozvoje jejich osobnosti není školou systematicky prováděno a doloženo.

Poznatková úroveň, dovednostní a komunikativní složky jsou na různé úrovni, většinou ale odpovídají orientačním ukazatelům průměrné úrovně rozvoje dětí jednotlivých věkových kategorií.

Tato oblast je hodnocena jako průměrná.

ZÁVĚRY

Odborné a pedagogické řízení je funkční, ve sledovaných oblastech s pozitivy a negativy zhruba v rovnováze. Nejvýraznější pozitiva jsou v organizačním zajištění provozu mateřské školy a vstřícných interpersonálních vztazích, dílčí nedostatky byly shledány v personální struktuře, v systému vedení nekvalifikovaných pedagogických pracovníků a v jejich odborném stylu výchovně-vzdělávací práce.

Při přijímání dětí do mateřské školy došlo k porušení vyhlášky č. 35/1992 Sb., mateřských školách (viz protokol o kontrole čj. 025 187/99-1306).

Celkově je úroveň řízení, podmínek a předškolního vzdělávání hodnocena jako průměrná.

Doporučení ředitelce školy:

- podněcovat aktivitu nekvalifikovaných pedagogických pracovníků ve vztahu k estetice a uspořádání interiéru i exteriéru mateřské školy, inovaci výchovně-vzdělávacích postupů a osobnímu odbornému růstu
- zaměřit se na odstranění zjištěných negativ a rezerv

Doporučení ředitelce školy, školskému úřadu a zřizovateli:

- společně řešit finanční deficit školní jídelny

Doporučení zřizovateli:

- vytvořit vhodné podmínky k celoročnímu využívání školní zahrady
- legislativně upravit vybírání finančních příspěvků od rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů obce v souladu s výkladem k zabezpečení úkolů vyplývajících ze zákona č. 190/1993 Sb.

razítko

Podpis inspektorky:

Dana Sedláčková v. r.

V Příbrami dne 14. června 1999

Přílohy: -0-

Inspekční zprávu jsem převzala dne 24. června 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Ilona Pavlisová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	19. 7. 1999	025 181a/99-1306
Školský úřad:	19. 7. 1999	025 181b/99-1306

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
25. 6. 1999	025 215/99-1306	příloha inspekční zprávy